

NY VEILEDER I SAMFUNNSØKONOMISK ANALYSE

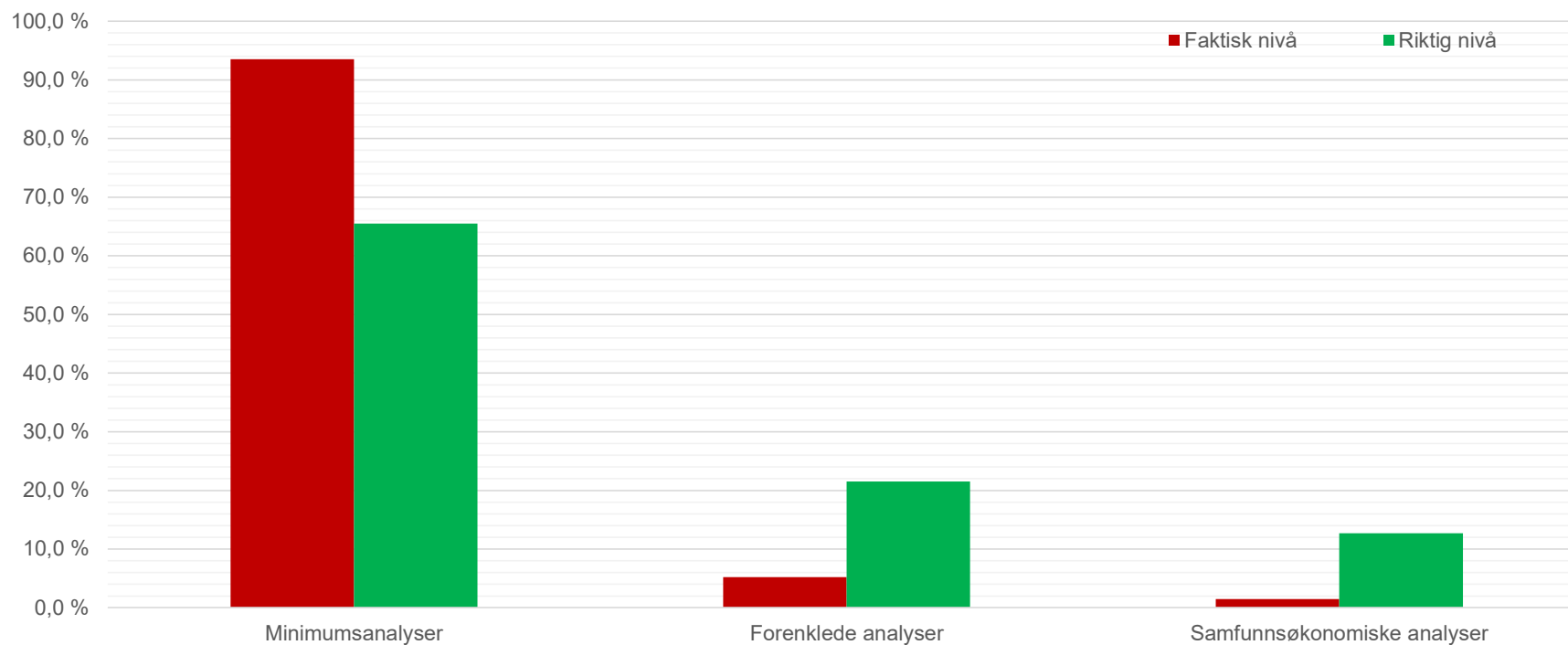

Hilde Singaas
13. Juni 2023

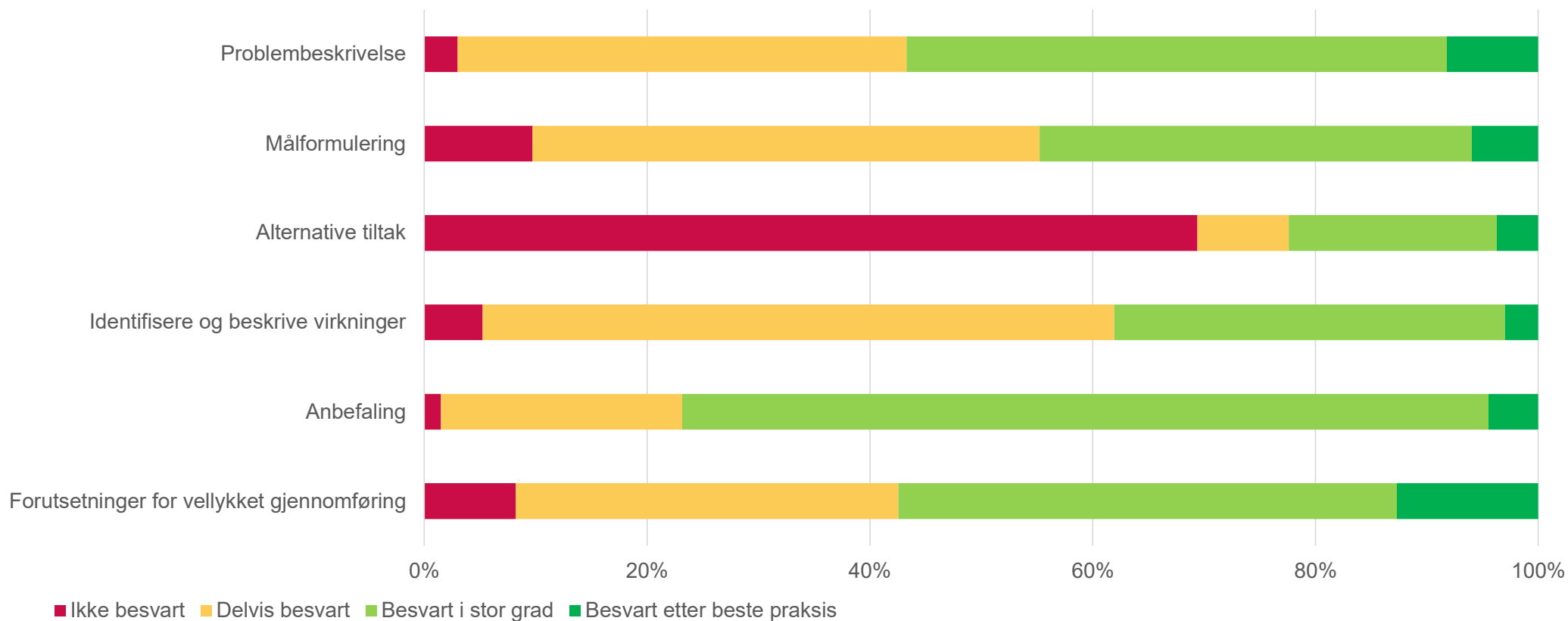
Samfunnsøkonomiske analyser bidrar til at vi får mest mulig velferd for fellesskapets midler

- Samfunnets ressurser er knappe - det er viktig at offentlige tiltak er velbegrunnede og gjennomtenkte
- Samfunnsøkonomiske analyser bidrar til at beslutningstakere får gjennomsiktede og sammenliknbare beslutningsgrunnlag
- Belyser nytte og kostnader, uavhengig av hvem som roper høyest
- Gode utredninger, der alle relevante parter er involvert, kan bidra til bedre samordning og mer helhetlige løsninger

Det gjennomføres for få samfunnsøkonomiske analyser

Mangelfulle svar på de grunnleggende spørsmålene

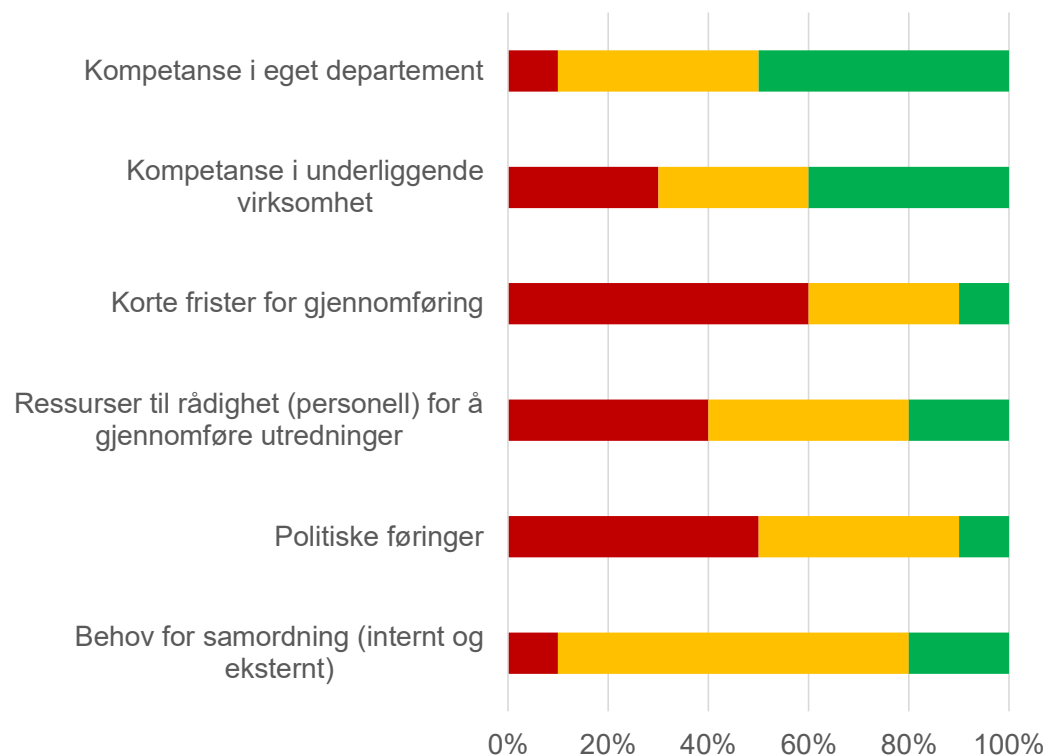
Reformer preges av overdreven optimisme

- Mange reformer er viktige og vellykkede
- Men mange reformer er også preget av at
  - Gevinstene overvurderes mens kostnadene undervurderes
  - Det som blir vedtatt ser annerledes ut enn det som ble utredet.
  - Mye skal skje på en gang
- Reforme er ikke svaret på alle endringsbehov

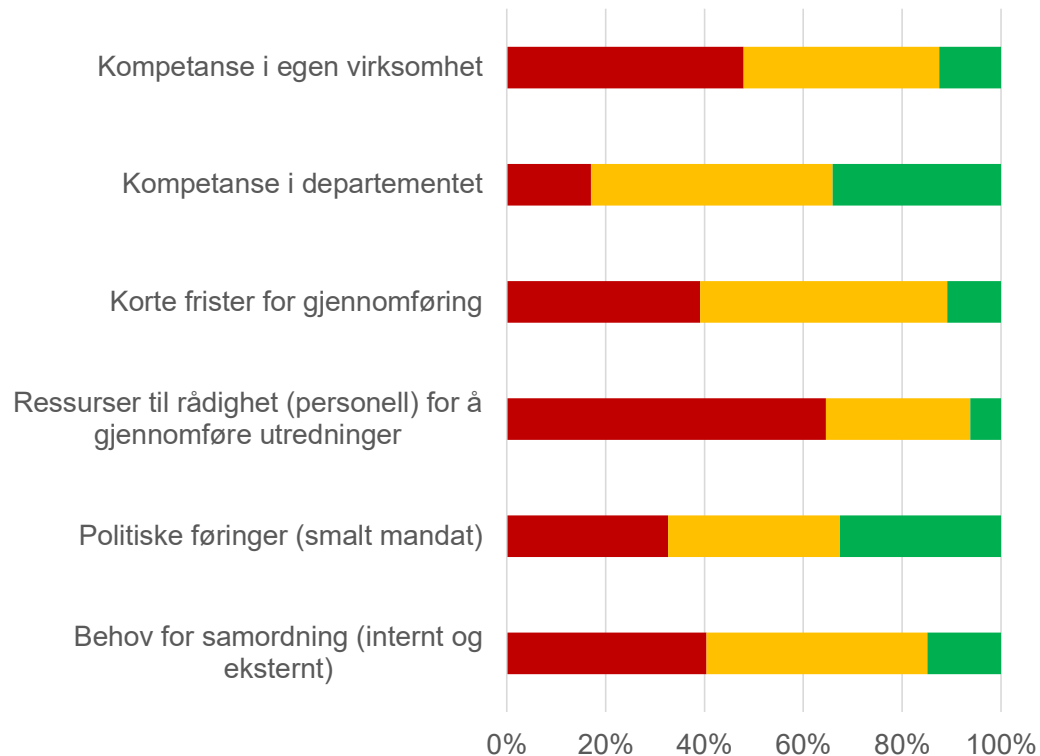

Viktigste årsaker til mangelfulle utredninger

Departementer 2019

Virksomheter 2019

■ Viktig ■ Litt viktig ■ Ikke viktig

Ny veileder skal gjøre arbeidet enklere

- Erstatte veileder fra 2018
- Målgruppe: de som gjennomfører og bestiller utredninger av statlige tiltak – samt ledere i staten
- Veilederen er utviklet i nær dialog med departementer, statlige virksomheter, konsultantselskap og akademia.
Takk til alle som har bidratt!

dfø

Veileder i samfunnsøkonomiske analyser

dfø

Mer praktisk rettet veiledning

- Oppdaterte og forbedrete metoder
- Mer utfyllende veiledning.
  - Problembeskrivelse og vurdering av virkninger er viet særskilt oppmerksomhet
- Konkrete eksempler fra flere sektorer
- Råd og vanlige fallgruver

Enklere å bestille samfunnsøkonomiske analyser

- Mange departementer og virksomheter har behov for å bestille utredninger av eksterne fagmiljøer.
- Veilederen gir råd om utforming av gode bestillinger og et godt mandat
- Viktig råd: Unngå at politiske føringer bidrar til en smal utredning

Ledere i staten har en nøkkelrolle

- Har ansvar for gode bestillinger – enten analysen skal gjøres internt eller eksternt
- Har ansvar for kvalitetssikring av analysen i etterkant
- Har ansvar for at resultater og faglige anbefalinger presenteres på en balansert og helhetlig måte til beslutningstaker

Oppsummert

- Gode utredninger er avgjørende for at vi skal lykkes med å mest mulig velferd for fellesskapets ressurser
- Det er utfordrende å lage gode utredninger, og det er fortsatt et forbedringspotensial
- Ny veileder vil forhåpentligvis bidra til å gjøre jobben enklere